2025/1181

27.10.2025

RIALACHÁN TARMLIGTHE (AE) 2025/1181 ÓN gCOIMISIÚN

an 13 Meitheamh 2025

maidir le cur chun feidhme oibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais, dá dtagraítear in Airteagal 15(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, faoin gComhaontú Trádála agus Comhair idir an tAontas Eorpach agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, de pháirt, agus Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann, den pháirt eile, a mhéid a bhaineann leis an bhfíogach gobach

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir leis an gComhbheartas Iascaigh, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1954/2003 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2371/2002 ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 639/2004 ón gComhairle agus Cinneadh 2004/585/CE ón gComhairle ([1]), agus go háirithe Airteagal 15(2) de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) An 29 Aibreán 2021 ghlac an Chomhairle Cinneadh (AE) 2021/689 ([2]) maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe Trádála agus Comhair idir an tAontas Eorpach agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, de pháirt, agus Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann, den pháirt eile ([3]) ('an Comhaontú Trádála agus Comhair'). Tháinig an Comhaontú Trádála agus Comhair i bhfeidhm an 1 Bealtaine 2021.

(2) Foráiltear le hAirteagal 498(2) den Chomhaontú Trádála agus Comhair go bhfuil na Páirtithe le comhairliúcháin a thionól gach bliain chun teacht ar chomhaontú, faoin 10 Nollaig gach bliain, maidir leis na gabhálacha iomlána incheadaithe (GIInna) don bhliain dár gcionn le haghaidh na stoc a liostaítear in Iarscríbhinn 35 a ghabhann leis an gComhaontú. Féadfaidh na comhairliúcháin sin na hábhair bhreise dá dtagraítear in Airteagal 498(4) den Chomhaontú a chumhdach freisin, lena n-áirítear liosta de na stoic a bhfuil toirmeasc ar iascaireacht a dhéanamh orthu, GII a chinneadh d'aon stoc nach liostaítear in Iarscríbhinní 35 ná 36 agus sciartha sonracha na bPáirtithe de na stoic sin, chomh maith le bearta maidir le bainistiú iascaigh.

(3) Déanann an tAontas na comhairliúcháin bhliantúla i gcomhréir leis na cuspóirí agus na prionsabail a leagtar amach in Airteagail 2, 3, 28 agus 33 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, Airteagail 4 agus 5 de Rialacháin (AE) 2019/472 ([4]) agus (AE) 2018/973 ([5]) ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear na pleananna ilbhliantúla um stoic a ndéantar iascaireacht orthu in Uiscí an Iarthair agus sa Mhuir Thuaidh faoi seach, agus Cinneadh (AE) 2021/1875 ón gComhairle ([6]).

([1]) IO L 354, 28.12.2013, lch. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.

([2]) Cinneadh (AE) 2021/689 ón gComhairle an 29 Aibreán 2021 maidir le tabhairt i gcrích, thar ceann an Aontais, an Chomhaontaithe Trádála agus Comhair idir an tAontas Eorpach agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, de pháirt, agus Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann, den pháirt eile, agus an Chomhaontaithe idir an tAontas Eorpach agus Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bhaineann le nósanna imeachta slándála le haghaidh malartú agus cosaint faisnéise rúnaicmithe (IO L 149, 30.4.2021, lch. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/689/oj).

([3]) An Comhaontú Trádála agus Comhair idir an tAontas Eorpach agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, de pháirt, agus Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann, den pháirt eile (IO L 149, 30.4.2021, lch. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj).

([4]) Rialachán (AE) 2019/472 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Márta 2019 lena mbunaítear plean ilbhliantúil do stoic a dhéantar a iascach in Uiscí an Iarthair agus sna huiscí máguaird agus d'iascaigh a shaothraíonn na stoic sin, lena leasaítear Rialacháin (AE) 2016/1139 agus (AE) 2018/973 agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CE) Uimh. 811/2004, (CE) Uimh. 2166/2005, (CE) Uimh. 388/2006, (CE) Uimh. 509/2007 agus (CE) Uimh. 1300/2008 ón gComhairle (IO L 83, 25.3.2019, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/472/oj).

([5]) Rialachán (AE) 2018/973 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Iúil 2018 lena mbunaítear plean ilbhliantúil do stoic ghrinnill sa Mhuir Thuaidh agus don iascach a shaothraíonn na stoic sin, lena sonraítear mionsonraí maidir le cur chun feidhme na hoibleagáide gabhálacha a thabhairt i dtír sa Mhuir Thuaidh agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 676/2007 agus Rialachán (CE) Uimh. 1342/2008 ón gComhairle (IO L 179, 16.7.2018, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/973/oj).

([6]) Cinneadh (AE) 2021/1875 ón gComhairle an 22 Deireadh Fómhair 2021 maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais sna comhairliúcháin bhliantúla leis an Ríocht Aontaithe chun teacht ar chomhaontú maidir leis na gabhálacha iomlána incheadaithe (IO L 378, 26.10.2021, lch. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1875/oj).

(4) Tá seasamh an Aontais le linn na gcomhairliúchán bliantúil bunaithe ar an gcomhairle eolaíoch is fearr atá ar fáil, comhairle a sholáthair an Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara (CITM) go príomha i gcomhréir le hAirteagal 494(3)(c) den Chomhaontú Trádála agus Comhair.

(5) An 6 Nollaig 2024 tháinig an tAontas ar chomhaontú leis an Ríocht Aontaithe maidir le líon substaintiúil GIInna a shocrú le haghaidh 2025 i gcás na stoc a liostaítear in Iarscríbhinn 35 a ghabhann leis an gComhaontú Trádála agus Comhair. Rinneadh toradh na gcomhairliúchán a dhoiciméadú sa Taifead i Scríbhinn ([7]) le haghaidh 2025, i gcomhréir leis na hoibleagáidí a leagtar amach in Airteagal 498(6) den Chomhaontú Trádála agus Comhair agus in Airteagal 2(2) de Chinneadh (AE) 2021/1875.

(6) Is stoc é an fíogach gobach (*Squalus acanthias*) a ndéanann an tAontas agus an Ríocht Aontaithe bainistiú comhpháirteach air. Le linn na gcomhairliúchán bliantúil, chomhaontaigh an tAontas agus an Ríocht Aontaithe na leibhéil GII ábhartha, a doiciméadaíodh sa Taifead i Scríbhinn agus a cuireadh chun feidhme ina dhiaidh sin i Rialachán (AE) 2025/202 ón gComhairle ([8]).

(7) Ina theannta sin, chomhaontaigh an tAontas agus an Ríocht Aontaithe gur iomchuí cosc a chur ar iascaireacht spriocdhírithe ina ndírítear ar chomhbhailiúcháin de bhaineannaigh aibí, chun cuid den stoc sin atá an-leochaileach ó thaobh básmhaireacht iascaireachta de a chosaint.

(8) Chuige sin, chomhaontaigh an tAontas agus an Ríocht Aontaithe, go dtí go ndéanfar athbhreithniú ar an mbeart sin faoin gCoiste Speisialaithe um Iascach arna bhunú leis an gComhaontú Trádála agus Comhair idir an tAontas Eorpach agus an Ríocht Aontaithe, gur cheart uasmhéid gabhála 100 cm le haghaidh fíogaigh ghobacha a urramú.

(9) Go dtí go nglacfar uasmhéid gabhála den sórt sin i ndlí an Aontais i gcomhréir le hAirteagal 15(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, bunaíodh an beart a comhaontaíodh leis an Ríocht Aontaithe in Iarscríbhinn IA a ghabhann le Rialachán (AE) 2025/202. Bhí nasc feidhmiúil idir an beart agus an GII i gcomhair fíogaigh ghobacha, ós rud é, in éagmais an bhirt sin, nach n-áiritheodh leibhéal an GII as féin cosaint leordhóthanach do bhaineannaigh sceite, ar cuid an-leochaileach den phobal iad.

(10) Is é is aidhm don Rialachán seo fíogaigh ghobacha atá os cionn 100 cm a eisiamh ón oibleagáid gabhálacha a thabhairt i dtír, agus ar an gcaoi sin a áirithiú nach ndéanfar dochar do na heiseamail sin agus go scaoilfear ar ais san fharraige iad go pras nuair a ghabhtar de thaisme iad.

(11) Cuireann an Rialachán seo creat dlíthiúil níos cobhsaí ar fáil, i bhfianaise chineál sealadach na mbeart a ghlac an Chomhairle, ar creat é a scoirfidh, i gcomhréir le hAirteagal 63, an tríú mír, pointe (m), de Rialachán (AE) 2025/202, d'fheidhm a bheith aige an dáta a bheidh gníomh tarmligthe infheidhme lena dtugtar isteach bearta comhfhreagracha agus lena rialaítear láimhseáil gabhálacha fíogach gobach de na stoic sin atá os cionn 100 cm.

(12) Idir an dá linn, chomhaontaigh an tAontas agus an Ríocht Aontaithe leanúint den phlé teicniúil chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht na huasteorann méide maidir le fíogaigh ghobacha aibí bhaineanna a chosaint agus chun féachaint ar bhearta malartacha bainistíochta féideartha. Cuireadh iarraidh chomhpháirteach idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe faoi bhráid CITM chun meastóireacht a dhéanamh ar thionchar cásanna bainistíochta éagsúla ar phríomhpharaiméadair dhaonra, agus meastar go soláthrófar an chomhairle chríochnaitheach níos déanaí in 2025.

(13) Leis an Rialachán seo, áirithítear go gcomhlíonfaidh an tAontas a oibleagáidí idirnáisiúnta agus cruthaítear deimhneacht dhlíthiúil agus cothrom iomaíochta d'iascairí an Aontais.

(14) Ós rud é go bhfuil tionchar díreach ag na bearta dá bhforáiltear sa Rialachán seo ar chaomhnú an stoic, ba cheart an Rialachán seo a theacht i bhfeidhm láithreach tar éis a fhoilsithe.

(15) Thairis sin, rachaidh na bearta a comhaontaíodh sa Taifead i Scríbhinn idir an tAontas agus an Ríocht Aontaithe in éag an 31 Nollaig 2025. Ar na cúiseanna sin, ba cheart an Rialachán seo scor d'fheidhm a bheith aige an dáta sin freisin,

([7]) Taifead i Scríbhinn ar na comhairliúcháin iascaigh idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas Eorpach le haghaidh 2025 (https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/document/download/37482168-1e2d-4511-bef5-04ebbcf2e9ba_en?filename=2025-EU-UK-agreed-record-fisheries-consultation_en.pdf).

([8]) Rialachán (AE) 2025/202 ón gComhairle an 30 Eanáir 2025 lena socraítear le haghaidh 2025 agus 2026 na deiseanna iascaireachta le haghaidh stoic éisc áirithe, is infheidhme in uiscí an Aontais agus, i gcás soithí iascaireachta de chuid an Aontais, in uiscí áirithe nach uiscí de chuid an Aontais iad, agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2024/257 a mhéid a bhaineann le deiseanna áirithe iascaireachta le haghaidh 2025 (IO L, 2025/202, 31.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/202/oj).

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

Bunaítear leis an Rialachán seo maolú ar an oibleagáid gabhálacha a thabhairt i dtír a leagtar amach in Airteagal 15(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 chun oibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais a chur chun feidhme a mhéid a bhaineann le stoic chomhroinnte atá faoi réir na gcomhairliúchán iascaigh a tionóladh idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas Eorpach faoin gComhaontú Trádála agus Comhair.

Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir le gníomhaíochtaí iascaireachta in uiscí an Aontais nó gníomhaíochtaí iascaireachta a dhéanann soithí iascaireachta de chuid an Aontais lasmuigh d'uiscí an Aontais in uiscí nach bhfuil faoi réir ceannasacht ná dlínse tríú tíortha.

Airteagal 2

Fíogaigh ghobacha (*Squalus acanthias*)

De mhaolú ar Airteagal 15(1) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, beidh toirmeasc ar spriocdhíriú ar fhíogaigh ghobacha atá os cionn 100 cm ar fad, ar iad a choinneáil ar bord nó a thrasloingsiú, a thabhairt i dtír, a iompar, a stóráil, a thaispeáint nó a chur ar díol, a dhíol nó a mhargú.

Ní dhéanfar dochar d'aon fhíogach gobach atá os cionn an fhaid sin nuair a ghabhtar de thaisme é agus scaoilfear an t-eiseamal ar ais san fharraige go pras.

Airteagal 3

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm ag an Rialachán seo go dtí an 31 Nollaig 2025.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach sna Ballstáit uile.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 13 Meitheamh 2025.

Thar ceann an Choimisiúin
An tUachtarán
Ursula VON DER LEYEN